

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2C/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2713205987
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2014:2713205987.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou JUDr. Boženou Michaláčovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska ul. č. 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, právne zast.: JUDr. Vladimír Kán, advokát, Námestie Martina Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: W. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. N., t.č. na neznámom mieste, zast. súdom ustanovenou opatrovníčkou: A. I., zamestnankyňa Okresného súdu O., o zaplatenie sumy 50,70 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 50,70 € a náhradu trov konania v sume 16,50 € a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojim návrhom podaným na tunajšom súde dňa 23.8.2013 domáhal zaplatenia sumy 50,70 € a náhrady trov konania za zaplatený súdny poplatok v sume 16,50 € a trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, pokus o zmier - výzva na zaplatenie, písomné podanie na súd) vo výške 87,88 €. V návrhu uviedol, že žalobca je akciová spoločnosť s majetkovou účasťou Hlavného mesta SR Bratislavy, ktorá vykonáva mestskú hromadnú dopravu podľa Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Žalovaný sa dňa 5.3.2012 na linke MHD č. 210 na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, preto žalobcovi vznikol nárok, aby mu žalovaný zaplatil cestovné 0,70 € a úhradu 50,- € v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Žalovaný dlžnú sumu žalobcovi dodnes neuhradil a nereagoval ani na písomnú upomienku - „Pokus o zmier - výzva na zaplatenie“ zaslanú žalovanému doporučene dňa 11.4.2012, v ktorej mu bola poskytnutá dodatočná lehota na uhradenie vzniknutej pohľadávky.

Súd rozhodol vo veci platobným rozkazom č.k. 1Ro/382/2013 - 6 zo dňa 3.9.2013, ktorý bol následne dňa 10.1.2014 zrušený v plnom rozsahu uznesením č.k. 1Ro/382/2013 - 24 uzo dňa 10.1.2014 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, nakoľko sa toho času zdržiava na neznámom mieste.

Vzhľadom k tomu, že súdu sa nepodarilo ani ďalšími lustráciami pobytu žalovaného zistiť jeho terajšiu adresu bydliska, súd mu v zmysle § 29 ods. 2, 6 O.s.p. ustanovil opatrovníka na zastupovanie jeho záujmov v konaní, a to p. A. I., zamestnankyňu Okresného súdu O..

Opatrovníčka žalovaného ani právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavili, predvolanie na pojednávanie majú vykázané riadne a včas, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnili ani nepožiadali o odročenie pojednávania. Súd vec prejednal v neprítomnosti účastníkov v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 5.3.2012, Prepravným poriadkom mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, Tarifou mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, pokusom o zmier, správami o pobyte žalovaného a zistil tento skutkový stav veci:

Z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok mal súd preukázané, že žalovaný cestoval dopravným prostriedkom MHD v Bratislave dňa 5.3.2012 o 18:48 hod. na linke č. 210, č. voza 6278 v úseku zastávok Mlynské nivy a Krížna bez platného cestovného lístka. Žalovaný sa na výzvu revízora (zamestnanca žalobcu povereného vykonaním kontroly cestovných lístkov) nepreukázal platným cestovným lístkom ani iným platným cestovným dokladom a odmietol zaplatiť cestovné 0,70 € a postih 50,- € za porušenie MPP a Tarify MHD, na základe čoho revízor zaznamenal osobné údaje žalovaného potrebné na vymáhanie cestovného.

Podľa § 760 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení zmien a doplnkov, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu (§ 14 ods. 3), ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, adresa trvalého bydliska, číslo občianskeho preukazu (cestovného pasu prípadne iného dokladu totožnosti), v prípade neploletého cestujúceho meno a priezvisko zákonného zástupcu, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

Podľa § 14 ods. 2 zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení zmien a doplnkov, úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom [§ 9 písm. b)] je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav; v mestskej autobusovej doprave ju do stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav určí dopravca v prepravnom poriadku.

Podľa čl. 6 ods. 2 Prepravného poriadku cestujúci je povinný na vyzvanie revízora predložiť na kontrolu cestovný lístok, v prípade zľavneného cestovného lístka spolu s preukázkou na tarifnú zľavu.

Podľa čl. 6 ods. 3 Prepravného poriadku cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku 2 tohto článku nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi cestovné a úhradu vo výške sto násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav. Aktuálnu výšku úhrady stanovuje tarifa.

Podľa čl. 6 ods. 5 Prepravného poriadku v prípade, že cestujúci nezaplatí požadované cestovné a úhradu revízorovi priamo vo vozidle, cestujúci je povinný revízorovi preukázať sa osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Podľa Čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave úhrada za cestovanie bez platného tarifného vybavenia je 50,00 €.

Podľa čl. 2 Tarify MHD v Bratislave, cena jednosmerného cestovného lístka s časovou platnosťou 15. min. (základné cestovné) je vo výške 0,70 €.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd vyvodil právny záver, že návrh je podaný dôvodne. Žalovaný dňa 5.3.2012 použil prostriedok mestskej hromadnej dopravy žalobcu bez zakúpenia cestovného lístka, preto je povinný zaplatiť základné cestovné v sume 0,70 € a úhradu (postih) za cestovanie bez platného cestovného lístka, ktorá je prepravcom určená v tarife vo výške 50,- €. Súd v zmysle vyššie uvedeného návrhu vyhovel a zaviazal žalovaného na úhradu sumy 50,70 €.

O trovách konania súd rozhodol s použitím ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci úspech, náhradu tých trov konania, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie práva proti žalovanému. Súd zastáva názor, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Náhradu trov právneho zastúpenia súd žalobcovi nepriznal z dôvodu, že

tieto nepovažuje za trovy vynaložené účelne. Súd nepopiera právo žalobcu dať sa v konaní zastúpiť advokátom, podľa Ústavy SR každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi (čl. 47 ods. 2 ústavy). Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania advokátom. Pri rozhodovaní o nároku úspešného účastníka na náhradu takto vynaložených trov právneho zastúpenia je však vždy potrebné skúmať ich účelnosť, ktorá sa dá v zásade stotožniť s nevyhnutnosťou vynaloženia týchto trov. Merítkom účelnosti je nevyhnuté pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Súd považoval trovy žalobcu spojené s jeho zastúpením advokátom za neúčelné a nadbytočné, nakoľko v danom prípade sa jedná o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke. K uplatňovaniu týchto nárokov žalobcu dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, číslo spisovej značky žalobcu, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo linky MHD, výška žalovanej sumy a dátum zaslania pokusu o zmier. Vypĺňanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, ktorá je zvládnuteľná prostredníctvom administratívy žalobcu a nevyžaduje odborné znalosti, typovo sa jedná o jednu z najjednoduchších žalôb.

Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejma snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13 dostupný na www.concourt.cz).

K otázke neúčelnosti trov právneho zastúpenia v hromadných veciach sa vyjadril aj Najvyšší súd SR, napr. v uznesení 6MCdo/5/2013 zo dňa 19.3.2014, v ktorom vyslovil záver, že „trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc.“

Záver o nadbytočnosti a neúčelnosti trov právneho zastúpenia v jednoduchých, skutkovo a právne porovnateľných veciach, prijal aj Krajský súd v Trnave, napr. v rozhodnutí sp. zn. 24Co/260/2014 zo dňa 26.8.2014, ktorým odvolací súd na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu v časti priznania len náhrady súdneho poplatku (a nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia) vo veci totožného žalobcu a skutkových okolností ako v prejednávanej veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a argumentáciu o neúčelnosti vynaloženia nákladov na právne zastúpenie advokátom v predmetnom konaní, ktoré napĺňa charakteristiku tzv. hromadných vecí, súd zaviazal žalovaného len k povinnosti nahradiť úspešnému žalobcovi sumu 16,50 € titulom zaplateného súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia žalobcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, dvojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať

označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/1995 Z.z.